

Välkommen till
Nyhetsbrev nr 15 - 2020
från Kalle Eriksson

Jag fortsätter

att med bildens hjälpmana fram våren med allt den har att bjuda på i form av skönhet och upplevelser.

I tidigare Nyhetsbrev

har jag berättat om Gammalsvenskby - den märkliga företeelse som innebär, att vi idag långt nere i södra delen av Ukraina, vid floden Djnepr, kan finna en by, där man ända fram till vår tid talat svenska och där intresset för Sverige, svenska seder och svensk historia ännu är stort.

Jag har i tidigare Nyhetsbrev berättat om hur en stor grupp estlandssvenskar på 1700-talet övergav sin hembygd för att ge sig i kast med den djärva bedriften att vandra till den avlägsna plats, som den ryska kejsarinnan, Katarina II, hade utlovat med gratis mark åt nybyggare.

Vad jag inte har berättat

är de förhållanden i Estland som rådde då, och som fick så många estlandssvenskar att ge sig ut på ett så våghalsigt äventyr.

Svenska bosättningar på Estlands kust har funnits sedan medeltiden. Särskilt talrika var svenskarna i staden Reval. Närmare en fjärdedel av stadens invånare talade under medeltiden svenska. Reval var då den största svenskstaden efter Stockholm och Visby.

Befolkningen hade det svårt.

De svenska bönderna i Estland var visserligen inte livegna, men de brukade inte egen jord.

Jordägaren kunde höja arrendet och dagsverksskyldigheten som de ville. Passade det inte, återstod för arrendebonden "friheten" att flytta...

Det var i hög grad tyska adelsmän, som ägde jorden i Estland. Det var de som styrde och ställde när det gällde villkoren för arrendebönderna.

Förhållandena för den svenska befolkningen i Estland blev med tiden allt värre. Det blev ständiga konflikter mellan den markägande adeln och arrendebönderna.

Samtidigt kom det locktoner från högsta ort i Ryssland. Kejsarinnan, Katarina II, hade erövrat stora områden i södra Ukraina. Nu vill hon befolka dessa områden, dvs få den bördiga jorden uppodlad.

Så kom det locktoner även till den svenska befolkningen i Estland. Den ryska kejsarinnan utlovade nästan gratis mark åt nybyggare.

Allt detta - konflikterna hemma i Estland och locktonerna om mark i södra Ukraina - fick bortåt tusentals estlandssvenskar att ta det djärva beslutet, att till fots bege till det utlovade landet.

Sina tillhörigheter lastade de på oxkärror och gav sig iväg....

Ca 9 månader tog den strapatsrika färden. Under resan hade många dukat under och avlidit.

Den 1 maj var man äntligen framme vid målet.

Just den dagen - 1 maj - firar man fortfarande som helgdag i i Gammalsvenskby, dvs till minne av ankomsten.

Därmed är det dags att skifta ämne.

I förra brevet

hade jag tagit med ett litet plock ur en större berättelse med minnen från mitt liv med fotbollen. Bakgrunden till berättelsen var att Tina, min dotter, planerade att göra ett bildspel om mitt liv med fotbollen.

Jag skulle medverka med texter till bilderna.

Under arbetets gång, när jag grävde i lagret av bilder, pressklipp mm., väcktes minnen till liv. Det, som skulle vara begränsat till några bildtexter, blev med tiden en lång berättelse.

I förra avsnittet berättade jag om hur vi fotbollsbitna barn och ungdomar spelade fotboll på en väldigt liten - trekantig - äng. Efter hand som vi växte ur den kostymen kom vi till en riktig fotbollsplan och en förening - Ramsjöstrands IF.

Nåväl.

I förra Nyhetsbrevet

lovade jag att återkomma med nya "klipp" ur min berättelse. Här kommer ett sådant: När vi barn hade vuxit ifrån vår lilla grässtump på "Södermans backe". Blev det flytt till en "riktig" fotbollsplan. Den fanns i Ramsjöstrand.

Att det var en "riktig" fotbollsplan skulle förmodligen dagens ungdom inte instämma i. Planen användes även av markägarens kor och suggor.

Jag berättade om att såväl kor som suggor givetvis lämnade "minnesmärken" efter sig och att vi som ville använda planen varje gång måste städa planen.

Nu gick det fort. Plötsligt fick jag veta, att jag skulle spela med Ramsjöstrands IF:s A-lag.

Att jag minns detta så väl var, att min mor inte ville att jag skulle spela i en match, som ägde rum några dagar innan jag skulle ta min realexamen.

Realexamen då innebar såväl skriftliga som muntliga prov. Mor förstod ju, att om jag blev jag skadad i fotbollsmatchen kunde det leda till, att jag inte kunde delta i mina examensprov, dvs inte ta min examen....

Därför avrådde hon mig från att spela matchen.

Jag valde ändå fotbollen. Ett beslut som jag länge hade dåligt samvete för. Jag visste ju hur mycket oro jag skapade. Jag borde ha sagt nej till fotbollen då...

Allt gick dock bra. Jag spelade matchen Jag klarade också examensproven. Jag blev antagen som elev vid Båstads samrealskola.

Året var 1945.

Det året var f.ö. ett märkesår i vår 1900-talshistoria. Fredsåret. Mer än fem års krig med miljontals människor, som mist livet i kriget, var nu äntligen slut.

Därmed är det dags för ett nytt halsbrytande skifte av ämne i Nyhetsbrevet. Jag går tillbaka till min egen fotbollsberättelse

Bjärealliansen

hette en organisation som omfattade alla idrottsföreningarna på bjärehalvön.

En av Bjärealliansens uppgifter var att ta ut de bästa spelarna i klubbarna och bilda Bjärealliansens lag.

Båstads GIF hade ett mycket framgångsrikt lag på den tiden, och klubben fick också bidra med flera spelare i allianslaget.

Jag måtte ha skött mig hyfsat som spelare i Ramsjöstrands IF. En dag fick jag meddelande om att jag blivit uttagen i Bjärealliansens lag.

Vi spelade bl.a. mot lag i de högre divisionerna. Bl.a Helsingborgs IF.

V. Karups Bygdegårdsförening

var en organisation, som arbetade för att förbättra ungdomens möjligheter till fritidsaktiviteter. En åtgärd var att inköpa dansplatsen Söderhavet och göra om den till en bygdegård med plats för olika slag av fritidsaktiviteter.

En annan åtgärd var att inköpa mark för en idrottsplats i Glimminge.

När arbetet med att omvandla åkern till en idrottsplats började, hade jag just tagit min realexamen. Jag fick vara med i arbetet med att skapa den nya idrottsplatsen. I min berättelse redogör jag för min roll i det hela. Dessutom berättar jag om hur hela bygden ställde upp för att förverkliga denna dröm

1951 var det dags att inviga idrottsplatsen.

Inte minst för oss fotbollsbarn ungdomar var det givetvis i högsta grad en dröm som hade gått i uppfyllelse.

Vi kunde lämna planen i Ramsjöstrand, som vi hade delat med markägarens kor och suggor.

Nu kändes det lyxigt att få spela på en riktig plan. En fotbollsplan utan ko-mockor..... Även på denna nya plan hade vi förstås en uppgift att utföra, innan vi kunde använda planen för match eller träning: gräsklippning.

Föreningen hade under den första tiden inte råd att köpa någon motordriven klippare. Det innebar, att vi alla som vill använda planen, före träningen och före match måste ge oss i kast med gräsklippning.

När man skall ge sig på att klippa med en vanlig trädgårdsgräsklippningsmaskin upptäcker man, att en fotbollsplan är väldigt stor.....

Det var en upplevelse

att få spela fotboll på en riktig plan. Tydligt utvecklades jag som spelare.

Det började dyka upp "rådgivare", som föreslog mig att försöka mig på att spela fotboll i större sammanhang.

Varför inte HIF?

jag viftade bort

de här förslagen. Självt såg jag mig framför allt som en spelare i VKIF, som spelade i den lägsta serien i seriesystemet!! Allsvenska HIF såg jag som något ouppnåeligt för mig.

I samma veva hade jag kommit in som elev vid folkskollärarseminariet i Kristianstad. Där fanns en annan elev från Bjäre: Verne Bjärebo. Han hade länge varit den stora stjärnan i Förslövs IF och spelade nu i HIF.

En dag tog jag mod till mig

och följde med Verne till en träningskväll med HIF i Helsingborg.

Inom HIF tyckte man tydligen, att jag inte var helt hopplös som fotbollsspelare. Jag fick nämligen plats i reservlaget.

Bara detta var en stor framgång för mig.

Det gick bra för mig i träningsmatcherna inför säsongen 1954. Jag gjorde många mål. Allsvenskan skulle starta annandag påsk. Året är 1954.

Några dagar före helgen

fick jag meddelandet: jag skulle debutera i A-laget i en match mot AIK i Stockholm!!!

För mig var det ofattbart. Allt hade gått så fort. Självt såg jag mig fortfarande som en fotbollsspelare i seriesystemets lägsta serie.

Till matchen i Stockholm

åkte vi sovvagn från Helsingborg. Jag minns den färden mycket väl. Sov inte en blund under hela resan. Nerverna.....

Väl framme i Stockholm kändes mina ben som gelé.

När vi satt i omklädningsrummet

före matchen, redo att gå ut på planen, tittade Kalle Svensson på mig. Han såg tydligen hur dåligt jag mådde. Han kom med tröstens ord:

”Kalle. Du skall se, att bara vi kommer ut på planen så släpper nervositeten och rädslan. Så var det i alla fall för mig när jag skulle debutera för ett antal år sedan”.

Hur det gick i debuten?

Det får jag försöka återkomma till i ett kommande Nyhetsbrev. Om intresse finns.... Jag skriver ”försöka”. Det känns ovanligt - och dessutom kanske olämpligt ? - att skriva om sig själv i Nyhetsbrevet.

Vi får se framöver om jag kan komma över den rädslan.

Min boklåda

Boktitel	Pris	Reapris
Så blev Båstad tennis	225	60
Bilder av ett sekel i Bjäre	Slutsåld	
Vår bjärehistoria i bild	350	70
Bjärebor berättar om Bjäre	Slutsåld	
Strövtåg i Bjäres historia	350	70
Nära havet trivs jag bäst	350	

De böcker, som är slutsålda hos mig, kan ev. finnas som enstaka ex. i bokhandel - Båstad, Ängelholm, Laholm - eller något av säljställena på Bjärehalvön. Ovan angiva rabattpriser gäller vid köp direkt hos mig

Vänligen

Kalle Eriksson

Hallavaravägem 102, 269 91 Båstad

0431-365 332

kalle@bjarenet.com